

Vigtige regler for hold af heste i Danmark!

Alle, der beskæftiger sig med heste, har igennem de senere år skulle forholde sig til en masse forskellige love og regler herunder EU-regler om bl.a. transport, foderhygiejne, ejerforhold, konsumstatus og hestepas m.m.. Vi har der foruden fået en national Dansk lov om hold af heste. Den stiller krav til bl.a. opstaldning, motion, foder, tilsyn, håndtering, træning og stiller også krav om ansvarsforsikring på alle heste i Danmark.

Registrering og hestepas

Allerede i 2008 blev der stillet krav om, at alle heste skulle være identificeret og have et hestepas med medicinsider. Dette var hovedindholdet i EU forordning 504/2008. Forordningen blev suppleret med en dansk bekendtgørelse, nr. 1488 af 15/12/2009, der bl.a. specificerede en overgangsperiode for reglernes ikrafttræden, så først per 1. januar 2012 havde et generelt krav om identifikation og hestepas med medicinsider virkning. Alle pas der er udstedt af SEGES Heste efter d. 1/7-2009 (datoen findes nederst i højre hjørne på passets forside) er opdateret med medicinsider. Opdaterede pas indeholder 56 sider, hvor ikke opdaterede kun indeholder 40 sider.

I 2015 kom en ny EU forordning 2015/262, der i forhold til tidligere har skærpet reglerne markant. Sigtet med den nye forordning er fødevarerikkerhed.

De væsentligste registreringsmæssige lovkrav er som følger:

- Alle heste der fødes i eller importeres permanent til Danmark efter 1. januar 2016 skal registreres i den danske nationale hestedatabase. Det er ejers ansvar.
- Registrering af ejerskab skal ske senest 30 dage efter hesten er handlet. Det er købers ansvar.
- Registrering af hestens afgang (død), skal ske indenfor 30 dage.
- Ved behandling med medicin uden kendt nedbrydningsstad udelukkes hesten fra konsum. Dette skal registreres i passet og passet skal indsendes, så status også fremgår opdatering af databasen. Fristen er 14 dage efter medicinering. Konsumudelukkelse kan også ske uden medicinsk grund, så er fristen 30 dage.
- Ved eksport skal hestens pas opdateres med afsnit 1, del C. Pas udstedt af SEGES Heste efter 1. januar 2016 indeholder allerede afsnittet

Hestepasset skal være udstedt inden hesten er 12 måneder gammel. Er det ikke det, udstedes duplikat-/ eller erstatningspas og hesten udelukkes fra slagtning til konsum.

Opbevaring af pas

– *Opbevares på opstaldningssted eller hos ejeren?*

Det er hestens ejer, der er ansvarlig for, at hesten er identificeret og har et hestepas. Det er derimod brugeren af hesten, der er ansvarlig for, at passet kan fremskaffes, når hesten er opstaldet på en rideskole, hestepension, i forbindelse med græsning m.v.. Definitionen af bruger er bred og kan medføre, at f.eks. ejer af opstaldningsstedet vil blive anset for at være hestens bruger.

Det originale pas skal kunne fremskaffes umiddelbart, både i forbindelse med medicinering og ved kontrolbesøg fra offentlige myndigheder. Det kan derfor være nødvendigt at opbevare hestepasset på opstaldningsstedet. Hvis hesteejeren ikke ønsker dette, bør der udfærdiges en aftale mellem staldejer og hesteejer om, at sidstnævnte er ansvarlig for fremskaffelsen.

Hvis hesten har været til bedømmelse (kåring og materialprøve), og passet i den sammenhæng er opbevaret hos SEGES Heste til opdatering, kan hesten transporteres med en kvittering for indlevering af passet. En sådan kan fås fra det avlsforbund, der står for bedømmelsen.

Regler om foderhygiejne

Den 1. januar 2006 trådte reglerne om foderhygiejne i kraft i Danmark. Disse regler er en følge af en række sager om forurening af fødevarer i Europa, bl.a. smitte med kogalskab gennem kød- og benmel og dioxin i svinefoder. Reglerne indeholder en lang række krav til foderproduktionen og selve fodringen af produktionsdyr. Heste er omfattet af reglerne, da de slagtes til konsum.

Produktion, håndtering og brug af foder til produktionsdyr kræver, at du er registreret i Fødevarestyrelsen.

Du skal derfor være registreret

- når du dyrker foderafgrøder, f.eks. græs, korn og halm
- når du fodrer fødevareproducerende dyr, f.eks. kvæg, heste, svin, får og hjorte.

Dog er du undtaget kravet om registrering efter foderhygiejneforordningen

- hvis du sælger under 5 tons foder pr. år i en radius af under 20 km,
- hvis du udelukkende har heste og alle hestene er udelukket fra konsum (udelukkelsen fremgår af "medicinsiderne" i hestepasset).

Du bliver registreret ved at bruge Landbrugsindberetning.dk, eller ved at sende et papirskema til Fødevarestyrelsen. Ejere af besætninger/dyr i CHR (det centrale husdyrsregister) og ejere som skal indberette gødningsregnskab har adgang til landbrugsindberetningen.dk. Ejere af "konsumheste", som ikke har andre dyr og ikke skal indberette gødningsregnskab, skal indsende et papirskema, som kan udskrives fra fødevarestyrelsens hjemmeside.

Landbrugsindberetning.dk anvendes til foderregistrering, gødningsregnskab, CHR (det centrale husdyrsregister) til registrering af alle andre husdyr end heste, sprøjte journal (for de ejendomme hvor det er nødvendigt) m.m.. Hvis du kun har et par konsumheste og ikke andet skal du altså bruge papirskemaet.

På landbrugsindberetning.dk går du til punktet "Foder og fødevarer" og udfylder alle relevante punkter.

Punkt 1.1.

Omhandler selve registreringen til foder og fodring af fødevareproducerende dyr. Du skal følge reglerne om god produktionspraksis (GMP).

Punkt 1.3.

Skal altid udfyldes med Ja, når man har fødevareproducerende dyr.

Regler om foderhygiejne

-fortsat

Punkt 2.1.

Omhandler brug af forblandinger og tilsætningsstoffer. Hvis du bruger disse stoffer til fødevarerproducerende dyr (Heste til konsum), så skal du skrive Ja og udarbejde et skriftligt system til styring af kvaliteten.

De fleste kan nøjes med at blive registreret til foder (punkt 1.1), hvis du derimod blander rene tilsætningsstoffer eller forblandinger i foderet skal man registreres efter HACCP – princippet (risikoanalyse af kritiske kontrolpunkter i produktionen). HACCP er en meget mere omfattende, og væsentlig dyrere ordning. Forblandinger skal mærkes "forblanding" og fodermidler skal mærkes "fodermiddel", for fodertilætningsstoffer er der ingen specifikke krav. Det er desværre ikke alle forblandinger, der er mærket korrekt. Det bør altid fremgå af mærkningseddelen ("indlægssedlen") om det er en fuldfoderblanding, en tilskudsforblanding, et mineralsk foder, diætetisk foder eller mælkeerstatning. Hvis foderet ikke er mærket i de nævnte grupper, er det som tommelfingerregel en forblanding. Det drejer sig bl.a. om blandinger af fodertilætningsstoffer (f.eks. vitaminer og mikromineraler), der ikke er bestemt til direkte fodring. Derfor er det vigtigt altid at læse på sækken/bøtten. Fodertilætningsstoffer er stoffer, mikroorganismer og præparater (f.eks. aminosyrer, enzymer, og mikromineraler), der ikke er fodermidler og forblandinger.

I forbindelse med fællesopstaldning, hvilket bl.a. omfatter rideskoler, hestepensioner, træningsstalde, er det nok hvis den ansvarlige fodermester registreres. Hvis stalden registreres i den forenkledte ordning (GMP), anbefales det, at de enkelte hesteejere via en opstaldningskontrakt skriver under på, at de ikke selv anvender tilsætningsstoffer og/eller forblandinger. Alternativet er at den enkelte hesteejer skal registreres.

Hvis dine heste er undtaget fra konsum

Hvis en hest er udelukket fra konsum, fremgår det af passet. Heste som er udelukket kategoriseres som selskabsdyr/hobbydyr. Dermed er dens fodring undtaget fra foderhygiejneforordningens bestemmelser. Foderet til heste, som er udelukket, skal dog fortsat opfylde foderlovgivningens almindelige bestemmelser, hvilket bl.a. betyder at foderet ikke må være farligt for hesten og indeholde tungmetaller m.m.. Hvis man kun har heste og alle heste er udelukket fra konsum i EU, er man helt undtaget fra reglerne i foderhygiejneforordningen. Man skal derfor ikke registreres til foderproduktion eller fodring af fødevarerproducerende dyr.

Reglerne om foderhygiejne findes i foderhygiejneforordningen (183/2005).

Regler om medicin håndtering i heste-besætninger

Siden 1. februar 2007 har der været krav om, at dyreejere og deres medhjælpere skal have gennemført et godkendt kursus i håndtering af veterinære hjælpemidler til produktionsdyr, hvis de anvender veterinære lægemidler. Undtaget fra kravet om kursus er alle, der før 1. februar 2007 har haft 6 måneders sammenhængende praktisk fuldtidsarbejde med produktionsdyr, hvor medicin håndtering har været en del af arbejdet. Heste, som er udelukket fra konsum er også fritaget fra kravet. Det betyder, at du selv må give ormekur og efterbehandle heste (også intramuskulært) ved sygdom.

Det er altid hesteejeren, der er ansvarlig, for anvendelse og opbevaring af lægemidler til egen hest. Ejeren skal føre optegnelser over medicinanvendelse, med mindre hesten er udelukket fra konsum. Derfor er det også ejeren, der bliver straffet, hvis optegnelserne ikke er korrekte. Ulovlige lægemidler er altså generelt set hesteejerens ansvar, men særlige forhold kan gøre sig gældende. Det kan f.eks. være en aftale med ejer og opstaldningssted (rideskole) om, at de tager sig af medicinsk behandling. I sådanne tilfælde vil der foretages en konkret vurdering af ansvarsforholdene.

Alle hestebesætninger skal føre en logbog over de heste, der indgår i fødekæden. Hestene skal indføres i logbogen med oplysninger om ankomstdato, navn, reg.nr., og ejer. Evt. afrejsedato skal også anføres.

Når ejeren/besætningsansvarlige anvender receptpligtige lægemidler skal følgende anføres:

1. Dato for behandlingens indledning og afslutning
2. Identifikation af hesten
3. Årsag til behandling
4. Anvendt lægemiddel
5. Dosering af lægemiddel, og hvordan det indgives.

Husk at tilbageholdelsessedler skal opbevares i 5 år.

Hvis hesten er afmeldt konsum er der ikke krav om ovenstående. Hvis alle heste i besætningen er afmeldt konsum er der ikke noget krav om medicinlogbog.

Det kan anbefales at føre de krævede notater samlet i en notesbog/et kladdehæfte eller lignende, i datoorden. Ligeledes bør tilbageholdelsessedlerne på heste, som ikke er afmeldt konsum opbevares i datoorden i mindst 5 år.

Tidligere skulle det anføres hver dag, den samme hest blev behandlet med receptpligtig medicin. Som nævnt ovenfor er det nu nok at anføre behandlingens indledning og afslutning. Besætninger, hvor alle heste er afmeldt konsum er undtaget for ovenstående krav. Emballagen med etikette (hvor bl.a. dyreejerens navn skal fremgå) og tilbageholdelsessedlen (anvisningsseddel) skal altid opbevares. Når ordinationsperioden er slut, skal eventuelle medicinrester kasseres og enten afleveres til dyrlægen eller på apoteket. Heste som er afmeldt konsum kan få ordineret medicin til længere perioder. For heste til konsum skal dyrlægen re-ordinere hver 5. dag.

Krydsoverensstemmelse

Krav om pas og tilgængeligheden af dette, er ikke omfattet af krydsoverensstemmelse (KO). Kravene til medicinhandling og foderregistrering gælder kun fødevareproducerende dyr. Det betyder, at en hest, som er udtaget af fødekæden, og dermed ikke længere er et fødevareproducerende dyr, ikke er omfattet af KO-krav om medicin og foder. Passet bruges til at dokumentere, at hesten er undtaget fra konsum.

Det er den enkelte ejer der er ansvarlig for lægemidler til sin egen hest. Det kan evt. aftales i en opstaldningskontrakt, at opstaldningsstedet er ansvarlig.

Der er krydsoverensstemmelse på reglerne for foderhygiejne, samt brug og opbevaring af medicin til fødevareproducerende dyr, herunder optegnelser over brug af lægemidler. Det betyder, at du kan blive trukket i landbrugsstøtten, hvis du får enkeltbetalingsstøtte og overtræder reglerne.

Krav om ansvarsforsikring på heste

Ejere af heste har siden den 1. juli 2008 været erstatningsansvarlige for skader forvoldt af løsgående heste. Der stilles i den forbindelse krav om, at heste-ejeren sørger for, at hesten er ansvarsforsikret. Det gælder også, selvom hesten er opstaldet et andet sted, f.eks. hos en træner eller berider.

De fleste privatejede heste er dækket af familiens almindelige forsikringer, som f.eks. indbo-, ulykkes- eller familieforsikringen. Det anbefales at kontakte forsikringsselskabet, hvis man er i tvivl. Heste i erhvervs-mæssigt hestehold skal forsikres særskilt.

Regler for transport af heste

Transport af heste har igennem de senere år givet anledning til mange spørgsmål. Den nye transportforordning trådte i kraft med virkning fra d. 5. januar 2007.

Det er langt fra de fleste, der er omfattet af en transportforordning. Det afgørende spørgsmål er, om transporten er privat eller sker som en del af økonomisk virksomhed. Hvis transporten er privat er der ikke vigtige ændringer i forhold til tidligere, da disse transporter ikke er underlagt reglerne i transportforordningen.

Hvis det derimod er en transport som foretages i forbindelse med økonomisk virksomhed, er der krav til/om:

- Hestene skal være egnede til transport
- Transportmidlets indretning og strøelse, samt godkendelse
- Kompetencebevis og autorisation
- Planlægning af turen:
Afgangsdato og klokkeslæt
- Planlagt bestemmelsessted og transportens varighed:
Rutebeskrivelse
- Der er yderligere krav til lange transporter (over 8 timer)
bl.a. isoleret tagkonstruktion, vandforsyningsanlæg og ventilation

Er man omfattet af transportforordningen, er der mulighed for at transportere uden krav om autorisation og kompetencebevis, hvis transporten er under 65 km, men de øvrige betingelser til ruteplan, godkendelse af transportmidlet, transportmidlets indretning (herunder strøelse) m.m. stadig er gældende.

Paskrav under transport

Som udgangspunkt skal hestens originale pas altid følge hesten, således også under transport.

De eneste undtagelser er:

- Heste der flyttes i forbindelse med græsningsskift, til og fra sommergræsarealer, hvor passet kan tilvejebringes på afgangsbefridningen
- Ikke fravænnede føl, der ledsager moderen eller ammehoppe
- Heste der deltager i træning eller konkurrence mv. og i den forbindelse er nødt til at forlade området for træningen eller konkurrencen mv.
- Heste der flyttes eller transporteres i en nødsituation

Hvis hesten har været til bedømmelse (kåring og materialprøve), og passet i den sammenhæng er opbevaret hos Seges, Heste til opdatering, kan en kopi af passet og dokumentation for deltagelse i kåring/materialprøve (katalog eller lign.) anvendes.

Husk,

at alle der transporterer heste, skal medbringe hestens ID-dokumenter (pas) og køretøjets registreringsattester. Det anbefales også at strø i forbindelse med privat transport.

Find flere informationer på
www.hestekontoret.dk
www.foedevarestyrelsen.dk.

Agro Food Park 15, Skejby, DK 8200 Århus N